

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (quasi – experimental design) ศึกษา 2 กลุ่มวัดซ้ำสองครั้ง (the pretest – posttest design with nonequivalent group) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองการประยุกต์ใช้การวิจัยปฏิบัติการผู้วิจัยได้นำเสนอ 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สภาพสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก่อนทดลอง ตอนที่ 2 แนวทางการประยุกต์ใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอนที่ 3 การศึกษาผลของการใช้แนวทางในการพัฒนาในการพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 1 สภาพสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครู

ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาตอนที่ 1 สภาพสมรรถนะในด้านการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูก่อนทดลองแบ่งเป็น 3 หัวข้อได้แก่ 1) บริบทของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 2) สภาพสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก่อนการทดลอง 3) ผลการศึกษาสภาพสมรรถนะครูในด้านในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มทดลองในแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้

1. บริบทของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลองเป็นครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คนประกอบด้วยครูจากโรงเรียนสตรีที่ตั้งในเขตภาษีเจริญใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 8 คน เป็นกลุ่มทดลองเพศชาย 2 คน เพศหญิง 6 คน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สุขศึกษา และพลศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี วิทยฐานะครู ค.ศ. 2

กลุ่มควบคุมเป็นครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คนประกอบด้วยครูจากโรงเรียนสตรีที่ตั้งในเขตหัวลำโพงใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 8 คน เป็นกลุ่มควบคุมเพศชาย

3 คน เพศหญิง 5 คน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การงานพื้นฐานอาชีพ และเทคโนโลยี ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สุขศึกษา และพลศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 –40 ปี วิทยฐานะครู ค.ศ. 2

2. ผลการศึกษาสภาพสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนสมรรถนะครูทั้ง 9 ด้านพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเมื่อพิจารณารายด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 9 ด้าน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยรายข้อเป็นดังนี้ 1) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนครูจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.79) และกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.71) 2) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.78) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.1$, S.D. = 0.7) 3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.82) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.05$ S.D. = 0.78) 4) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.74) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.72) 5) มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.10$ S.D. = 0.74) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.72) 6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.74) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.28$ S.D. = 0.68) 7) ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.90) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.15$ S.D. = 0.68) 8) มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่องกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.74) กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.74) 9) มีการจัดกิจกรรมให้

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบคะแนนผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานของคะแนน

ความสามารถในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มทดลองและควบคุม
(ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ/กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean	S.D.	Levene's test for Equality of variances			t	df	P
				F	Sig	Equal variances			
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา									
3.09	0.73	0.03	0.86	Assumed	-1.06	62	0.65	94	0.77
3.28	0.68	3.15	0.74						
7) ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน									
3.31	0.90	1.20	0.26	Assumed	0.96	94	0.87	78	0.69
กลุ่มควบคุม	8	3.23	0.07						

จากการสังเกตวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวทางการจัดการเรียนของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูผู้สอนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2/10 โรงเรียนสตรีที่ตั้งเขตภาษีเจริญ ลักษณะทั่วไปในการจัดการเรียนรู้นี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนมีหลายละเอียดดังนี้

ลักษณะและวิธีการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองมีรายละเอียดดังนี้

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนครูจัดการเรียนที่เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูทั้ง 8 คนจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่าครูผู้สอนมักจะเป็นกังวลกับการสอนเนื้อหาให้เป็นไปตามหน่วยการเรียนรู้ ครูผู้จึงมุ่งเน้นที่จะสอนให้จบตามเนื้อ วิธีการจัดการสอนจึงเน้นการบรรยายตามเนื้อหาและมีการยกตัวอย่าง เพื่อให้ นักเรียนนำไปใช้ในการทำแบบฝึกหัด ระหว่างการจัดการเรียนการสอนมีการแทรกกิจกรรมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ มีการสรุปเนื้อหาเพื่อให้พร้อมกับการสอบ โดยในห้องเรียนชั้น 2/10 มี

นักเรียนจำนวน 40 คน โดยครูผู้สอนจะมุ่งสนใจนักเรียนที่นั่งในแถวหน้าซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนดี และมีความสนใจในการเรียน ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยสังเกตการณ์สอน และสัมภาษณ์ครูผู้สอน และพฤติกรรมนักเรียนในชั้นเรียนพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความกังวลในการสอนให้จบตามเนื้อหาเพราะเกรงว่าเนื้อหาที่สอนไปจะไม่ครอบคลุมตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ ที่นักเรียนจะนำไปใช้สอบการทดสอบระดับชาติ จึงไม่ได้เน้นกระบวนการหรือการทำกิจกรรม โดยครูบางท่านจะเน้นการทำกิจกรรมในห้องเรียนแต่จะพบปัญหาสอนไม่ทันหรือสอนไม่จบบททำให้นักเรียนต้องไปศึกษาหรือเรียนเพิ่มเติมเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ เด็กนักเรียนห้อง2/10 เป็นห้องที่มีเด็กที่มี ความแตกต่างกันมากบางกลุ่มก็สนใจใฝ่เรียนรู้มากเรียนเก่งรับรู้ได้ไว บางกลุ่มก็ไม่สนใจอะไรเลย และมีบางกลุ่มที่ผลการเรียนกลาง บางที่จัดกิจกรรมในชั้นเรียนก็ไม่ประสบความสำเร็จ เด็กไม่เกิดการเรียนรู้และเสียเวลามากเลยคิดว่าสอนให้จบตามเนื้อหาดีกว่าอย่างน้อยเด็กที่ตั้งใจเรียนก็ได้เนื้อหาครบถ้วน ”

ครูคณิตศาสตร์

“ พยายามจัดกิจกรรมการทดลองเพื่อเสริมทักษะให้แก่ นักเรียน มีการเรียนเนื้อหาควบคู่ไปกับการทดลอง เพราะคิดว่าน่าจะเป็นการฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้กับเด็ก แต่ติดปัญหาที่เวลา และเด็กขาดกระบวนการทำงานกลุ่ม กระบวนการคิดทำให้จัดกิจกรรมแล้วเด็กบางกลุ่มที่ไม่พูด ไม่คิดจะไม่ได้อะไรเลย”

ครูวิทยาศาสตร์

“วิธีการสอนในวิชาสังคมซึ่งทุกคนยอมรับธรรมชาติวิชาเป็นวิชาที่ค่อนข้างน่าเบื่อ เน้นการท่องจำ เด็กบางคนที่ไม่ใส่ใจยังไม่สนใจเลย บางทีก็หลับแต่ก็คิดว่าเด็กหลับดีกว่าเด็กคุย ระบาย คนอื่นบางทีก็ทำให้ครูผู้สอนหงุดหงิดไปด้วย จึงเลือกวิธีการสอนที่สอนแล้วครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องสอบมากกว่าเน้นกิจกรรม เด็กนักเรียนห้องนี้บางคนก็ไม่มีสมาธิรับผิชอบไม่ค่อยส่งงาน”

ครูสังคมศึกษา

“กิจกรรมการสอนที่จัดในชั้นเรียนส่วนมากเน้นกระบวนการให้เด็กนักเรียนได้ฝึกการคิด และมีส่วนร่วมทุกคนเพราะไมอย่างนั้นเด็กที่อยู่หลังห้องก็จะหลับนั่งเฉยๆ จึงมีกิจกรรมเกือบทุกครั้งในการสอน แต่ปัญหาคิดเวลาเพราะที่โรงเรียนนักเรียนจะเดินเรียนกว่าจะมาถึงห้องเรียนก็สายไปเกือบสัปดาห์”

ครูภาษาไทย

“กิจกรรมในวิชาสุขศึกษาครูผู้สอนจะสอนโดยเด็กนักเรียนสืบค้นข้อมูลมาแลกเปลี่ยนเรียนกันภายในห้องเรียนแต่ยังไม่มีบางกลุ่มที่ไม่รับผิดชอบ”

ครูสุขศึกษา

“ห้อง 2/10 เป็นห้องเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษได้ค่อนข้างดี ในการเรียนภาษาอังกฤษที่ได้ผลดีครูก็หากิจกรรมที่เน้นการพูด ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน มาพูดหน้าชั้น หรือมีกิจกรรมบทบาทสมมุติตามหัวข้อที่เรียน ทำให้นักเรียนจะสนุกสนานในการเรียนและกล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น”

ครูภาษาอังกฤษ

“วิชาคอมพิวเตอร์ครูผู้สอนก็สอนเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้แล้วก็ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำหากนักเรียนสงสัย”

ครูคอมพิวเตอร์

“กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนพยายามค้นหานักเรียนว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร พยายามดึงศักยภาพของผู้เรียนออกมา จึงเป็นวิชาที่ไม่เคร่งเครียดที่จะสอน แต่ครูจะมีกิจกรรมในช่วงเวลาที่แตกต่างกันไป”

ครูแนะแนว

2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจจากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพบว่ากระบวนการสอนของครูยังขาดการฝึกให้นักเรียนคิด ครูผู้สอนยังยึดติดกับเนื้อหาที่จะสอนมากกว่าวิธีการให้นักเรียนเรียนรู้

และการจัดกิจกรรมเป็นเพียงกิจกรรมที่เสริมการเรียนรู้ตามบทเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยในท้ายคาบ โดยครูผู้สอน เขียนขึ้นกระดานสำหรับเนื้อหาที่เรียนและนักเรียนสรุปลงสมุด ชาติปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนถึงวิธีการสอน นักเรียนไม่ยอมคิดส่วนมากมักจะลอกเพื่อนที่เก่งเลย รายละเอียดดังกล่าวคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดนะทั้งคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ แต่พอจัดการสอนมักจะไม่เป็นไปตามแผนบางที่เด็กรักเรียนก็แก้ปัญหาไม่เป็นอะไรก็ต้องเรียกครู การเรียนการสอนจึงเป็นไปด้วยความยากที่จะให้เด็กมาวิเคราะห์อะไรเพราะถ้าเค้าทำไม่ได้เค้าก็จะไม่ส่งงาน”

ครูคณิตศาสตร์

“การสอนวิทยาศาสตร์ที่ดีต้องฝึกให้นักเรียนได้ลงปฏิบัติเรียนรู้ถึงกระบวนการ แล้วทักษะก็จะเกิดขึ้นซึ่งเป็นทักษะที่ติดตัวเด็กนักเรียนไปตลอด ครูจะจัดการทดลองตามหลักสูตรที่เด็กควรจะได้รู้ ตามที่เวลาจะเอื้ออำนวย โดยให้นักเรียนเป็นผู้แสวงหาคำตอบเอง แล้วครูเป็นคนคอยชี้แนะ แต่พอนำลงไปใช้จริงเด็กกวนวายทำงานไม่มีระบบ ไม่มีการคิดอะไรเลยนอกจากรอให้ครูบอกครูแนะนำ”

ครูวิทยาศาสตร์

“จะมีกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดการสืบค้นและนำข้อมูลที่ได้นำสรุปเป็นความรู้ของตนเองและนำเข้าสู่บทเรียน”

ครูสังคมศึกษา

3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาแสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการสืบค้นความรู้ แสวงหาคำตอบโดยครูผู้สอนให้นักเรียนไปสืบค้นความรู้จากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สรุปเป็นผังมโนทัศน์ความรู้

4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจากการที่ผู้วิจัยสังเกตการจัดการเรียนการสอน ศึกษาจากการสังเคราะห์ แผนการจัดการเรียนรู้พบว่าครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้มักจะไม่ให้ความสนใจกับการบูรณ

การภูมิปัญญาท้องถิ่น เพราะคิดว่าเนื้อหาที่สอนไม่สอดคล้องกับบทเรียน ส่วนในการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนจากการสังเกตห้องเรียนพบว่า อุปกรณ์ในห้องเรียนทันสมัยมีคอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ ที่สามารถใช้งานได้ แต่มีครูหลายท่านที่มีการใช้สื่อที่ทันสมัย เช่น นำวิดีโอจาก you tubeให้นักเรียนดูเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน แต่ครูผู้สอนบางท่านก็ยังเขียนและให้นักเรียนบันทึกลงสมุด

5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน

ครูกลุ่มทดลองทั้ง 8 คน จะมีวิธีการสอนที่แตกต่างตามธรรมชาติของวิชา แต่ในทุกครั้งที่มีการสอนครูผู้สอนจะมีการแทรกคุณธรรมจริยธรรมลงไปในกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีจริยธรรม โดยครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นว่า เนื่องจากในปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อเด็กมากทำให้ในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมของเด็กเริ่มลดลง สังเกตง่าย ๆ จากความมีน้ำใจต่อครู เพื่อนร่วมห้อง เดียวนี้นักเรียนเดินชนครูอย่างไม่มีสนใจ การสอนนั้นไม่ใช่เพียงให้ความรู้ควรจะสอนให้นักเรียนเป็นคนที่ดี มีคุณธรรมด้วยจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน

“เด็กนักเรียนสมัยนี้ขาดคุณธรรมมากเลยต้องปลูกฝังให้เค้ามากๆ สอนให้เค้ารู้จักมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเพื่อแม่แก่ครูและเพื่อนๆบ้าง อย่างช่วยครูถือของ ลบกระดานน้ำใจเล็กๆน้อยๆ เดียวนี้หาได้ยากมา กิจกรรมของครูคือการที่ให้เพื่อนที่เรียนเก่งช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อน เป็นเพื่อนสอนเพื่อน ช่วยให้เค้ามีน้ำใจกับผู้อื่นมากขึ้น”

ครูภาษาไทย

6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬาจากที่ผู้วิจัยสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอนพบว่าการจัดกิจกรรมจะไม่เน้นการพัฒนาสุนทรียภาพ ทั้งด้านดนตรี ศิลปะ หรือกีฬาอาจจะด้วยเนื้อหาหรือธรรมชาติของวิชาที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาต่างๆ ในด้านต่างๆ เหล่านี้ แต่การจัดบรรยากาศในห้องเรียนมีแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ป้ายนิเทศ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน

7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน การจัดกิจกรรมของครูในบางรายวิชาจะมีการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มโดยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มแต่ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกสมาชิกในกลุ่มด้วยตนเอง มีการแบ่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ จากการที่ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มักจะเลือกเพื่อนที่สนิท และเรียนเก่งมาอยู่ด้วยกันทำให้นักเรียนที่เรียนไม่เก่งต้องมาอยู่ด้วยกัน ทำให้งานที่ได้รับมอบหมาย

ไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของครูผู้สอน เนื่องจากนักเรียนขาดความรับผิดชอบ ครูผู้สอนให้สัมภาษณ์ว่า

“พยายามจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทุกคน ให้เด็กได้พูดได้คิด แต่เด็กเก่งมักจะมาอยู่รวมกัน งานออกมาดีเพราะเป็นเด็กดีมีความรับผิดชอบ แต่เด็กอ่อนนี้สีมาอยู่ด้วยกันพบว่าการทำงานของกลุ่มไม่ประสบความสำเร็จงานออกมาไม่เรียบร้อย และบางครั้งก็ไม่เสร็จไม่ทันเวลา”

ครูวิทยาศาสตร์

“กิจกรรมกลุ่มต้องมีหัวหน้ากลุ่มที่มีความรับผิดชอบและมีการประสานงานที่ดีภายในกลุ่ม เพราะไม่อย่างนั้นงานที่ได้รับมอบหมายจะไม่สำเร็จ และต้องมีการยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มแต่จากการสังเกตการทำงานกลุ่มของ 2/10 พบว่านักเรียนมักจะไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นเพื่อนในกลุ่ม หรือบางคนก็ไม่ยอมช่วยงานเพื่อนในกลุ่ม ทำให้มีปัญหาเกิดขึ้น”

ครูสังคม

“การส่งเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียนจากกิจกรรมยังเห็นไม่ชัดเจนในชั้นเรียนเนื่องจากมีกิจกรรมบ่อยทำให้ครูต้องเร่งสอนเนื้อหาให้จบตามตัวชี้วัดไม่อย่างนั้นจะทำให้นักเรียนได้รับเนื้อหาไม่ครบที่จะใช้สอบโอเน็ต แต่ครูก็เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ตลอดทั้งในเรื่องเรียนเพื่อหาข้อสรุปในแต่ละชั่วโมง”

ครูภาษาไทย

8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง จากการสังเกตวิธีการประเมินผลของครูผู้สอนพบว่าวิธีการประเมินผลของครูผู้สอนพบว่าขาดหลักการประเมินผลที่ชัดเจน และหลากหลายมักจะวัดจากการตรวจผลงานของนักเรียนและการให้คะแนนจากการสอบเท่านั้นทำให้นักเรียนบางคนที่ผลการเรียนอยู่ในระดับอ่อน มีคะแนนเก็บน้อย และเกิดความรู้สึกไม่อยากเรียนในรายวิชานั้นๆ

9. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเองและมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน

“นักเรียน 2/10 เห็นจะมีใครรักโรงเรียนเพราะถ้าเค้ารักโรงเรียนเค้าต้องรักษาสมบัติของโรงเรียน รักษาความสะอาดของโรงเรียนนี่อะไรไม่รู้ เอาขนมขึ้นมากินบนตึก แล้วทิ้งขยะเกลื่อนไปหมดไม่มีใครมีน้ำใจจะเก็บเลย ทั้งขีดเขียนโต๊ะต้องทำความสะอาดทุกเทอมเลย”

ครูสุขศึกษา

“นักเรียนยังขาดความรักในสถาบันของตนเอง ขาดศรัทธาหรือความภูมิใจในโรงเรียนของตนเอง สังเกตได้จากการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ที่ทำอย่างไม่เต็มที่ แม้กระทั่งการทำความเคารพครูถ้าคนไหนที่เค้าไม่เคยเรียนก็จะไม่ไหว”

ครูศิลปะ

“การกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน คือการให้นักเรียนเลือกเรียนในสิ่งที่เค้ารัก ค้นหาสิ่งที่นักเรียนชอบ ศักยภาพในตัวของตัวเอง”

ครูแนะแนว

จากการทำวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครู ผู้วิจัยโดยใช้กระบวนการ PAOR สามารถสรุปแนวทางการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากการได้ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แนวทางการดำเนินกิจกรรม

แนวทาง	กิจกรรม
แนวทางที่ 1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติ และสนองความต้องการของผู้เรียน	กิจกรรม ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนถึงวิธีการเรียนรู้ของตนเองที่ชื่นชอบหรือวิธีการสอนของครูที่ประทับใจครูนำ สิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลร่วมกันจัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนเล่าถึงวิชาที่สนใจต้องการศึกษาเพิ่มเติมและตรงกับความถนัดของตนเอง เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปปรับในกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ตารางที่ 4.2 แนวทางการดำเนินกิจกรรม (ต่อ)

แนวทาง	กิจกรรม
แนวทางที่ 2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	กิจกรรม ครูผู้สอน จัดการเรียนการสอนโดย ให้ผู้เรียนระดมพลังความคิด เป็นการตั้งศักยภาพของผู้เรียนให้ค้นหาคำตอบ ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วม สร้างสรรค์ชิ้นงาน ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้คิดหาคำตอบได้แล้ว เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ นำเสนอผลงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน วิเคราะห์ชิ้นงาน มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานที่เพื่อน ๆ มานำเสนอในแง่มุมต่าง ๆ ฝึกให้รู้จักการยอมรับ การมีเหตุผล การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนและสิ่งที่เรียนรู้
แนวทางที่ 3 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	กิจกรรม การสอนโดยการปฏิบัติหรือการทดลอง เป็นวิธีสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือทำการทดลองค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้เกิดประสบการณ์ตรง สรุปสร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเอง
แนวทางที่ 4 มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน	กิจกรรม ครูผู้สอน มีการจัดสถานการณ์จำลองหรือยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมให้ผู้เรียนได้ใช้หลักคุณธรรมแก้ปัญหาหรือนำหลักคุณธรรมไปบูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้ประจำวิชาของตนเอง
แนวทางที่ 5 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา	กิจกรรม ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุข คือ การจัดสภาพการเรียนการสอนให้มีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย นักเรียนรู้สึกเป็นอิสระ ได้เรียนรู้โดยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ครูยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ
แนวทางที่ 6 ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน	กิจกรรม ครูจัดการเรียนเป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันแบ่งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน โดยสร้างความตระหนักว่าสมาชิกทุกคนมีความสำคัญและความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน

ตารางที่ 4.2 แนวทางการดำเนินกิจกรรม (ต่อ)

แนวทาง	กิจกรรม
แนวทางที่ 6 ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน	กิจกรรม ครูจัดการเรียนเป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันแบ่งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน โดยสร้างความตระหนักว่าสมาชิกทุกคนมีความสำคัญและความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน
แนวทางที่ 7 มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง	กิจกรรม วัดและประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานตนเองและผู้อื่น มีการยอมรับการแก้ไข บนพื้นฐานของความถูกต้อง
แนวทางที่ 8 มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนและมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน	กิจกรรม จัดกิจกรรมที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนรักในสถานศึกษาของตนเองอบรมสั่งสอนและปลูกฝังวินัยเพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเคารพกฎระเบียบ

3. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มทดลอง

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกลุ่มทดลอง 8 คน จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามวัดแบบสอบถามครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อประเมินสมรรถนะของตนเองในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1 ฉบับ โดยใช้เป็น rating scale 5 ระดับโดยครูเป็นผู้ประเมินตนเองเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน สันทนา กลุ่ม จำนวน 8 คน มีรายละเอียดดังนี้

3.1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานของสมรรถนะของตนเองในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเข้าไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูทั้ง 8 คน จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนกลุ่ม

ทดลองต่อการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีแนวทางการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ดัง
ตารางที่ 4.3 รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.3 การสัมภาษณ์ครูกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างในประเด็นการแนวทางการจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการสัมภาษณ์	บทสัมภาษณ์	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1) แนวทางในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	"จัดการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ตามธรรมชาติวิชา สอบคล้องกลุ่มตัววัด" ครูวิทยาศาสตร์ "จัดการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนไว้ โดยในแผนการจัดการเรียนรู้ก็เน้นกระบวนการที่ฝึกทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกและพัฒนาตนเอง" ครูคณิตศาสตร์ "จัดการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้และเกิดความรู้ความเข้าใจที่ยั่งยืน" ครูสังคมศึกษา	"จัดการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ หรืออาจจะมีกิจกรรมการทดลองบ้างเพราะคิดว่าการทดลองจะช่วยฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น ดีกว่าเรียนรู้จากหนังสือ" ครูวิทยาศาสตร์ "สอนตามตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ นำไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้" ครูคณิตศาสตร์ "ครูจัดการสอนโดยให้นักเรียนเป็นคนหาคำตอบเองโดยมีครูเป็นผู้แนะนำ มีกระบวนการทำงานกลุ่มออกมา นำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยครูจะสรุปให้หลังการนำเสนอทุกครั้ง" ครูสังคมศึกษา

ตารางที่ 4.3 การสัมภาษณ์ครูกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างในประเด็นการแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

แนวทางการสัมภาษณ์	บทสัมภาษณ์	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
2) แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	“วางแผนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการลงมือปฏิบัติและสรุปความรู้เป็นหลักการจากประสบการณ์หรือทฤษฎีการสอน” ครูวิทยาศาสตร์	มีกระบวนการจัดการเรียนที่ฝึกกระบวนการคิดของนักเรียน ให้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีครูเป็นผู้แนะนำ มีการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ใครเก่งสอนเพื่อนที่อ่อน” ครูวิทยาศาสตร์
3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูต่อการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	“ บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือครู นักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน เครื่องมือการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสม รวมไปถึงเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะพัฒนาให้นักเรียนได้รับความรู้ ” ครูภาษาอังกฤษ “เน้นให้นักเรียนต้องมันฝึกฝนและลงมือปฏิบัติครูผู้สอนจึงมีบทบาทและหน้าที่ในการสอนชั้นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้คำแนะนำแก่นักเรียนเมื่อเกิดปัญหาติดขัด” ครูคอมพิวเตอร์	“บทบาทของครูคือ ครูต้องเป็นเหมือนผู้ที่คอยชี้แนะนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้” ครูภาษาอังกฤษ “ ในวิชาคอมพิวเตอร์สิ่งสำคัญในการเรียนให้ประสบความสำเร็จ ผู้เรียนต้องมันฝึกฝนและลงมือปฏิบัติ ครูผู้สอนจึงมีบทบาทและหน้าที่ในการสอนชั้นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้คำแนะนำแก่นักเรียนเมื่อเกิดปัญหาติดขัด” ครูคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 4.3 การสัมภาษณ์ครูกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างในประเด็นการแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

แนวทางการสัมภาษณ์	บทสัมภาษณ์	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
4) ปัจจัยที่ส่งเสริมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	“ ประสพการณ์ในการสอนของครูมีผลต่อการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะสามารถนำความรู้เทคนิคการสอนในการสอนถ่ายทอดสู่นักเรียนได้อย่างดี และสามารถจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียนได้ ” ครูศิลปะ “ความรักในวิชาชีพครู รักในการสอนที่มุ่งหวังจะเห็นนักเรียนเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองเกิดความรู้ที่คงทนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตของนักเรียนได้ ” ครูภาษาไทย	“ประสพการณ์ของครูผู้สอน และการแสวงหาเทคนิควิธีการสอนใหม่เสมอ” ครูคณิตศาสตร์ .. “ความมุ่งมั่นในการสอนและความเข้าใจในวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ครูภาษาไทย
5) ความสำเร็จที่ผ่านมาในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	“ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสนุกที่ได้เรียน กล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล นักเรียนรู้สึกเหมือนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทดลอง ” ครูวิทยาศาสตร์ “ นักเรียนเรียนรู้ได้ตรงตามตัวชี้วัด ทำแบบฝึกหัดหรือโจทย์ที่มีการประยุกต์ได้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ไม่ใช่เพียงนั่งฟังและจดตามเท่านั้น ” ครูคณิตศาสตร์ “ นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้อย่างอิสระโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ นักเรียนมีความสุขในการเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น ” ครูศิลปะ	“นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการทดลอง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำแบบทดสอบได้” ครูวิทยาศาสตร์ “ นักเรียนเรียนรู้ได้ตรงตามตัวชี้วัด ทำแบบฝึกหัดหรือโจทย์ที่มีการประยุกต์ได้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ไม่ใช่เพียงนั่งฟังและจดตามเท่านั้น ” ครูคณิตศาสตร์ “ นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้อย่างอิสระโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ นักเรียนมีความสุขในการเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น ” ครูศิลปะ

ตารางที่ 4.3 การสัมภาษณ์ครูกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างในประเด็นการแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

แนวทางการสัมภาษณ์	บทสัมภาษณ์	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
6) ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	“นักเรียนมีความแตกต่างกันทำให้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เตรียมมาบางครั้งก็ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ กิจกรรมที่จัดขึ้นไม่สามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานในกิจกรรมที่ทำ และในการทำงานนักเรียนยังคงไม่มีระบบความคิดสรุปสร้างความรู้ด้วยตนเองได้” ครูวิทยาศาสตร์	“นักเรียนมีความแตกต่างกันทำให้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เตรียมมาบางครั้งก็ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ กิจกรรมที่จัดขึ้นไม่สามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานในกิจกรรมที่ทำ และในการทำงานนักเรียนยังคงไม่มีระบบความคิดสรุปสร้างความรู้ด้วยตนเองได้” ครูวิทยาศาสตร์
7) แนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านี้ควรทำอย่างไร	“ควรมีการระดมความคิดระหว่างครูประจำวิชาทั้ง 8 คนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลร่วมกันเพื่อพัฒนานักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ “ ครูภาษาไทย	“มีการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญหรือจัดทำWork shop เกี่ยวกับการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “ ครูภาษาไทย “ ครูให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติ ตามเนื้อหารายวิชา มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับชีวิตประจำวัน มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเพียงเนื้อหาความสำคัญหรือประโยชน์ในการจัดการเรียนที่เน้น

ตารางที่ 4.3 การสัมภาษณ์ครูกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างในประเด็นการแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

แนวทางการสัมภาษณ์	บทสัมภาษณ์	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	“ ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ” ครูสุศึกษา	ผู้เรียนเป็นสำคัญ” ครูสุศึกษา

จากการสัมภาษณ์ครูทั้ง 8 คนถึงวิธีการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า ประเด็นปัญหาที่พบสำหรับครูผู้สอนมีดังนี้

1) บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ชัดเจน ครูยังไม่สามารถเป็นผู้ชี้ให้นักเรียนแสวงหาความรู้ได้ หรือจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้

2) นักเรียนไม่คุ้นเคยกับวิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บางครั้งครูผู้สอนเน้นภาระงานเพื่อให้นักเรียนไปสืบค้นข้อมูล

3) เวลาเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมเนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมค่อนข้างมาก ทำให้ครูผู้สอนต้องดำเนินการสอนโดยขาดกิจกรรมต่างๆเพื่อให้ครบตามตัวชี้วัด

ตอนที่ 2 แนวทางการประยุกต์ใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยทดลองใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูประจำวิชา ผู้วิจัยโดยดำเนินการใน 2 วงจร PAORดังนี้¹ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้วิจัยกับครู 2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูประจำวิชาดำเนินการ 2 ระยะซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ขั้นวางแผน (Plan: P1)

ช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนกรกฎาคม 2555 ในวันจันทร์ 16 กรกฎาคม 2555 ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามขั้นตอน PAOR การเก็บข้อมูลต่างๆ ได้แก่ การสังเกตการณ์และการสนทนากลุ่มเตรียมอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องฟังในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนกรกฎาคม 2555 ในวันจันทร์ที่ 16 กรกฎาคม 2555 ซึ่งจากขั้นวางแผน (P1) นำไปสู่ขั้นปฏิบัติ (A1) ของผู้วิจัยโดยผลการดำเนินการพบว่าจากการวางแผนในการดำเนินการขอผู้วิจัยทำให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการเก็บข้อมูลต่างๆ และมีความพร้อมในการดำเนินการวิจัยต่อไปผู้วิจัยได้ติดต่อดนัดหมายและพูดคุยกับครูเพื่อชี้แจงความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาวัตถุประสงค์ของการวิจัยขอบเขตการวิจัยประโยชน์การวิจัยและวิธีการดำเนินการวิจัยรวมทั้งกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยแล้วเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นซึ่งครูส่วนใหญ่จะเห็นด้วยและให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยและตระหนักว่าถึงปัญหาของการทำวิจัยในครั้งนี้จากนั้นเมื่อครูทุกท่านเข้าใจในบริบทคร่าวๆ ในประเด็นการวิจัยแล้วจึงมาร่วมกันวางแผนและแนวทางในการดำเนินการได้แก่แนวคิดการจัดการเรียนที่เน้นผู้เป็นสำคัญให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) โดยผู้วิจัยได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมทั้งความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการขั้นตอนและกระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการขั้นพื้นฐานที่ครูต้องรู้จากนั้นผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ครูได้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมซึ่งมีครูได้ซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการโดยขอให้อธิบายในวงจรการดำเนินงานอีกครั้งซึ่งผู้วิจัยได้ชี้ให้ครูเห็นแผนภาพการดำเนินการตามวงจร PAOR ในแต่ละขั้นจากนั้นผู้วิจัยและครู 8 คนได้ร่วมกันคิดหาแนวทางการเก็บข้อมูลแล้วร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาและนำแนวทางที่ได้มากำหนดแผนการดำเนินการในระยะที่ 1

2) ขั้นปฏิบัติ (Action: A1)

ในช่วงสัปดาห์ที่ 4 เดือนกรกฎาคม 2555 หลังจากการวางแผนผู้วิจัยทำการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนในแต่ละวิชาว่าสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสำนักคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยร่วมกันหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละรายวิชา พัฒนาให้ผู้เรียนมีศักยภาพตามความเหมาะสมของผู้เรียน มีการปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ครูและผู้วิจัยประชุมครั้งที่ 2 ผู้วิจัยให้ความรู้เกี่ยวกับวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แก่ครู ซึ่งจากการสังเกตโดยผู้วิจัยพบว่าครูให้ความร่วมมือและกระตือรือร้นในการดำเนินการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ครูได้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งครูได้ซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ โดยขอให้ผู้วิจัยอธิบายในวงจรการดำเนินงานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงแผนการดำเนินงานตามวงจร PAOR ในแต่ละชั้น จากนั้นครู 8 คน พร้อมทั้งผู้วิจัยได้ร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน มีการเก็บข้อมูล ซึ่งสรุปได้ว่า นอกจากการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้การวางแผนร่วมกันในแนวการจัดการเรียนการสอน โดยครู มีการบันทึกการสอน การสังเกต สัมภาษณ์ผู้เรียน ถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครู ในการจัดการสนทนากลุ่มระหว่างครูในประเด็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่จะพัฒนาผู้เรียนและทำให้ครูผู้สอนเกิดสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน โดยระหว่างดำเนินการขั้นนี้ ครูก็ดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับครูใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เช่นเดียวกัน

3) ขั้นการสังเกต (Observe: O1)

ช่วงสัปดาห์ที่ 1 ของเดือนสิงหาคม 2555 ผู้วิจัยติดตามตรวจสอบการดำเนินการของครู 2 ครั้งพบว่าครูสามารถดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมได้โดยครูสามารถดำเนินการวางแผนทบทวนข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการวิจัยและบทบาทของครูเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เป็นไปตามแนวทางของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ครูทุกท่านสามารถดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมได้ โดยครูสามารถดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับครูในแต่ละวิชาได้ ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อร่วมมือกันในการหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและครูปฏิบัติการสอนในรายวิชาต่างสังเกตนักเรียนในขณะที่เรียนเพื่อนำมาบอกเล่าให้ครูแต่ละท่านรับทราบแล้วเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนและมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นซึ่งจากบทบาทของครูผู้สอนได้สรุปแนวทางที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีดังนี้ 1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด เพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4. จัดการเรียนการสอนโดยนำสาระความรู้ด้านต่างๆ มาบูรณาการร่วมกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5. ส่งเสริมให้

ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน 6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาสถานที่ มีการร่วมมือฝ่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพดังการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มของผู้วิจัยกับครู เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ดังตาราง 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 การสังเกตการณ์ดำเนินการวิจัยระหว่างผู้วิจัยกับครู ระยะที่1 (O1)

การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสนทนากลุ่ม
ครูสามารถวางแผนการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	“ครูวางแผนและดำเนินการวิจัยกับครูประจำวิชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้	ครูช่วยกันคิดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
ครูสามารถอธิบายแนวทางการดำเนินการต่าง ๆ ได้	แนวทางที่ผู้วิจัยให้มา ก็เข้าใจง่าย ส่วนกิจกรรมก็มาปรับให้เหมาะสมกับการสอน” ครูภาษาไทย	ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
ครูตรวจสอบการดำเนินการของครูท่านอื่นๆได้	“ในการดำเนินการนี้ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือกันดีค่ะ โดยเฉพาะในการร่วมกันแนวทางการดำเนิน	ครูแสดงความคิดเห็น และร่วมกันวางแผนทางกิจกรรมเพิ่มเติมได้
ครูสะท้อนผลการดำเนินการจากครูและนักเรียนได้	กิจกรรมและบทบาทต่าง ๆ”	ทุกฝ่ายเสนอว่าควรมีการบูรณาการร่วมกันในแต่ละวิชา
ครูทุกคนให้ความร่วมมือในการวิจัย	ครูคณิตศาสตร์	

4) ผลสะท้อนการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงแก้ไข (Act: A1)

ผู้วิจัยได้รับผลป้อนกลับจากครูเป็นระยะๆ เกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ซึ่งในการจัดกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้วิจัยพบว่าในการดำเนินการวางแผนพบว่า เพื่อนครูให้ความร่วมมือในการดำเนินการเป็นอย่างดี นักเรียนนั้นเป็นนักเรียนที่มีศักยภาพของโรงเรียนและสังคม ทำให้ การดำเนินการเป็นไปในทางที่ดีทั้งครู ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมากขึ้นมีการดูแลเอาใจใส่นักเรียน และเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้ตกลงกันในแนวทางการจัดการเรียนรู้ ส่วนการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินการนั้นไม่มีปัญหาในการดำเนินการครู สามารถร่วมกันดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนได้เป็นระยะๆ แม้ในครั้ง

ที่ 1 จะยังไม่เห็นผลลัพธ์เด่นชัดก็ตาม ในขั้นติดตามผลครั้งต่อไป มาสามารถดำเนินการแก้ไขพบว่า ผลลัพธ์ที่ได้ คือ นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เน้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดมากขึ้น นักเรียนจะเป็นผู้ค้นคว้าหาคำตอบ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยแนะนำ มีการเรียนที่บูรณาการในแต่ละวิชา แม้พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนบางคนยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนแต่นักเรียนก็ตระหนักและเข้าใจความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางในการเรียนที่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองและที่สำคัญที่สุด คือ นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นความรู้ที่ให้นักเรียนจดจำได้ดี และแนวทางการจัดการเรียนที่ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จากการดำเนินการวิจัยขั้นนี้ ครูได้สะท้อนผลการดำเนินการวิจัยระหว่างครู ในครั้งที่ 2 เดือนมกราคม 2555 แนวทางและกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีโอกาสในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูไม่ใช่ผู้สอนเพียงอย่างเดียว เป็นผู้ที่คอยชี้แนะความรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน โดยครูผู้สอนได้พัฒนานักเรียนตามศักยภาพของนักเรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ครูผู้สอนสะท้อนผลกลับให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งพบว่าไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใดๆเกิดขึ้นระหว่างดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในระยะที่ 1 แต่ครูได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยเพิ่มเติมเรื่องการขอความร่วมมือจากครูผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อให้ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนและทำความเข้าใจกับครูผู้สอนท่านอื่นๆเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในครั้งนี้ ควรให้นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่นักเรียนชื่นชอบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ของครู

“ครูทุกท่านให้ความร่วมมือกันดี ที่ผ่านมามีปัญหาอะไร แต่อาจจะต้องระดมความคิดกันมากขึ้นเพื่อจะกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในวิธีการสอน เพราะบางทีเด็กอาจจะยังไม่ชินกับการที่เค้าต้องมาแสดงความคิดเห็นหรือค้นหาคำตอบในเนื้อหาที่เรียน”

ครูวิทยาศาสตร์

“พี่ว่าก็ดีนะให้ครูแต่ละวิชามานั่งคุยกัน เหมือนเป็นการช่วยกันคิดวิธีการสอนที่สามารถบูรณาการในแต่ละวิชา เป็นการลดภาระงานเด็กนักเรียน”

ครูคณิตศาสตร์

“อย่ารู้แนวทางการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากครูท่านอื่นบ้าง เพราะจะได้นำมาปรับใช้ในวิชาของตนเอง กิจกรรมจะได้มีหลากหลาย ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กันด้วยค่ะ”

ครูสังคมศึกษา

ระยะที่ 2

1) ขั้นวางแผน (Plan: P2)

ครูได้นำผลสะท้อนการปฏิบัติงานในระยะที่ 1 มาปรับปรุง ประกอบกับแนวทางจากผู้วิจัยมาวางแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาวางแผนในระยะที่ 2 ต่อไป ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ครูได้ทำการนัดหมายกับครูประจำวิชาครั้งที่ 2 ให้ครูอธิบายรายละเอียดทั้งหมดของงานวิจัย เพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ วิถีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและร่วมกันย้าให้ครูสอนตระหนักถึงความสำคัญที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเอาผลการสะท้อนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 จากครูผู้สอนทั้ง 8 วิชา มาปรับใช้ ซึ่งครูแต่ละท่านให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยเรื่องการขอความร่วมมือจากครูทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันทำวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจึงหาโอกาสพบปะกับครูผู้สอนท่านอื่นๆ เพื่อให้ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย

2) ขั้นปฏิบัติงาน (Do: D2)

ครูอธิบายแนวทางการดำเนินกิจกรรมให้กับครูในการดำเนินการในระยะที่ 2 อีกทั้งยังให้ความร่วมมือในช่วงทำกิจกรรมด้วย และครูเน้นย้ำเกี่ยวกับบทบาทของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4.5 การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทาง	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินการ
1) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนครูจัดการเรียนที่เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน	ครูในแต่ละกลุ่มสาระวิชาเปิดโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อระดมความคิดเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยบูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับผู้เรียน
2) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	ครูผู้สอนเตรียมการสอน เนื้อหาและวิธีการสอน โดยจัดกิจกรรมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาในสาระวิชา เพื่อให้ให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สารงานโดยใช้กระบวนการคิดในรูปแบบต่างๆ จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจ	เพื่อให้ นักเรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดและสร้างเป็นความรู้	นักเรียนสามารถระดมความคิด ทำงานเป็นกลุ่มและใช้กระบวนการคิดเพื่อสรุปเป็นความรู้
3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ครูมีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตัวชี้วัด ให้นักเรียนได้ใช้แหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	เพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ได้	นักเรียนสามารถใช้สื่อที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูลโดยมีครูสอนเป็นผู้คำแนะนำ

ตารางที่ 4.5 การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ(ต่อ)

แนวทาง	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินการ
4) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมานำประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	ครูผู้สอนมีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีในการนำเสนอ	เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง	นักเรียนสามารถนำภูมิปัญญามาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนได้
5) มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน	ครูผู้สอนเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแล้วให้นักเรียนอภิปรายถึงสิ่งที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม	นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณธรรมจริยธรรม	นักเรียนสามารถสะท้อนความคิดจากกิจกรรมที่ได้รับ
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา	ครูผู้สอนจัดรูปแบบกิจกรรมโดยนำเพลง เกมสมาเป็นสื่อในการสอน	เพื่อให้นักเรียนเกิดสุนทรียภาพในการเรียนรู้	นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนานและเพลิดเพลินในการเรียน
7) ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มโดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยแบ่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและดำเนินกิจกรรมจนสำเร็จตามขั้นตอน	เพื่อให้นักเรียนฝึกกระบวนการทำงานกลุ่ม รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและ การรับฟังความคิดเห็น	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างดีและสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ 4.5 การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ(ต่อ)

แนวทาง	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินการ
8) มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง	ครูใช้วิธีการประเมินผลนักเรียนที่หลากหลายทั้งการสังเกต การทดสอบ	เพื่อเป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนเพื่อหาจุดเด่นที่ควรส่งเสริมและจุดด้อยที่ควรแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความสามารถและความสนใจของแต่ละคน	นักเรียนสามารถผ่านการเกณฑ์การประเมินผลที่ครูผู้สอนตั้งไว้
9) มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเองและมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน	ครูจัดกิจกรรมต่างๆที่ปลูกฝังให้นักเรียนรักและชื่นชมในสถาบันของตนเองโดยบูรณาการเข้ากับรายวิชา	เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรักและภูมิใจในสถาบันของตนเอง	นักเรียนเกิดความรักภาคภูมิใจในสถาบันของตนเอง

3) ขั้นตรวจสอบ (Check: C2)

ครูตรวจสอบการดำเนินการของครูเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูทุกกลุ่มมีอดำเนินกิจกรรมตามแนวทางที่ครูได้วางแผนไว้ ดังการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มของครูเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย ดังตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 การตรวจสอบการดำเนินการวิจัยระหว่างครู ระยะที่ 2 (C2) การสังเกต การ
สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม

การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสนทนากลุ่ม
ในระยะที่ 2 ครูทุกคนต่าง ร่วมมือกันในการดำเนิน กิจกรรมต่างๆ	ครูในแต่ละรายวิชาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน	ครูทุกวิชามีส่วนร่วมใน การจัดแนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนการ สอน
นักเรียนให้ความร่วมมือใน กิจกรรมการเรียนการสอน มีบางส่วนที่ขาดสมาธิใน การเรียน	การจัดกิจกรรมตามแนวทางการจัดการเรียนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ขึ้น มีการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนทำให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น	ครูและนักเรียนให้ความ ร่วมมือในการจัด กิจกรรม

4) ผลสะท้อนการปฏิบัติงาน (Reflect : R2)

สำหรับขั้นตอนนี้ครู ได้สะท้อนผลการดำเนินการวิจัยให้ครูได้ทราบเกี่ยวกับวิธีการ
จัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูทั้ง 8 คนร่วมกันปรับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้นักเรียนพูดถึงวิธีการจัดการเรียน
การสอนของครูในแต่ละคน และความคาดหวังที่จะได้จากการดำเนินกิจกรรมนี้ โดยผลของการ
ดำเนินการ คือ นักเรียนส่วนใหญ่ชอบวิธีการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากกว่านักเรียนเป็นคน
ฟังอย่างเดียว มีการค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่กันในการทำงาน และมี
ครูผู้สอนเป็นผู้สรุปเนื้อหา ทำให้นักเรียนจดจำเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น และมีความใส่ใจ
กระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอีกใน 1
เดือน พบว่า นักเรียนชั้นม.2/10 มีพฤติกรรมเรียนที่ใส่ใจการเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบใน
การเรียน กล้าคิดกล้าแสดงออกมากขึ้น ดังคำบอกเล่าของครูประจำวิชา ดังนี้

“นักเรียนสามารถนำเสนองานหน้าชั้นเรียนได้ดี กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของ
ตนเองมากขึ้น มีส่วนร่วมในชั้นเรียน”

ครูสังคมศึกษา

“นักเรียนห้องนี้มีบางคนที่ไม่ตั้งใจเรียน หลับ อ่านการ์ตูนเวลาเรียนแต่พอมีกิจกรรมเข้าไปทำให้นักเรียนต้องสนใจในการเรียนมากขึ้น”

ครูภาษาไทย

“ครูรู้สึกว่าการสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียน มีปฏิสัมพันธ์กับครู เพื่อนในชั้นเรียน”

ครูวิทยาศาสตร์

“กิจกรรมที่จัดทำให้เป็นการฝึกกระบวนการคิดของนักเรียน ทำให้ครูรู้ว่านักเรียนมีความสามารถด้านไหนและควรพัฒนานักเรียนเพิ่มเติมในด้านใดบ้าง”

ครูภาษาอังกฤษ

“ทำให้รู้จักนักเรียนมากขึ้น”

ครูคณิตศาสตร์

“การเรียนการสอนสนุกสนานมาก นักเรียนดูสนใจเรียนมากกว่าเมื่อก่อน”

ครูสุขศึกษา

“จัดกลุ่มให้นักเรียนทำกิจกรรม เพื่อนช่วยเพื่อนในการทำงาน ครูเป็นคนคอยแนะนำ”

ครูคอมพิวเตอร์

“นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข”

ครูแนะแนว

ตอนที่ 3 การศึกษาผลของการใช้แนวทางในการพัฒนาในการพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวัดสมรรถนะครูโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินสมรรถนะของตนเองในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำนวน 2 ครั้งคือก่อนดำเนินการวิจัย และหลังการดำเนินการวิจัย และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ พบว่าผลที่ขึ้น จากการทดลองโดยการประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยและครู ผู้วิจัยสามารถแบ่ง 2 ด้าน คือ 1) ด้านสมรรถนะครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) พฤติกรรมการเรียน ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านสมรรถนะครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การทดสอบความแตกต่างของคะแนนสมรรถนะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะเฉลี่ยหลังการทดลองของครูกลุ่มทดลองที่มีค่าสูงกว่ากลุ่มควบคุมในทุกด้าน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของครูกลุ่มตัวอย่างทดลองและกลุ่มควบคุมเปรียบเทียบหลังการใช้วิจัยปฏิบัติการ
แบบมีส่วนร่วม

แนวทางการจัดการเรียนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	df	p
	Mean	S.D.	Mean	S.D.			
1) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติ และสนองความต้องการของผู้เรียนครู จัดการเรียนที่เหมาะสมกับธรรมชาติและ สนองความต้องการของผู้เรียน	4.08	0.79	3.48	0.79	6.74	8	.00*
2) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ	4.28	0.71	3.25	0.82	5.35	8	.00*
4) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอน	4.27	0.71	3.44	0.83	7.23	8	.00*
5) มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน	4.27	0.71	3.29	0.85	5.00	8	.00*
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่าง ครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา	4.25	0.71	3.31	0.78	4.67	8	.00*
7) ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การ ทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อ กลุ่มร่วมกัน	4.27	0.70	3.29	0.89	5.98	8	.00*
8) มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วย วิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง	4.27	0.71	3.29	0.89	7.11	8	.00*
9) มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรัก สถานศึกษาของตนและมีความ กระตือรือร้นในการไปเรียน	4.33	0.69	3.33	0.99	6.43	8	.00*
รวม	4.24	0.71	3.30	0.87	6.12	8	.00*

*p<.05

การศึกษาคะแนนสมรรถนะกลุ่มทดลองก่อนและหลังการวิจัย จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้าน พบว่า ในด้านที่ 8 มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยก่อนทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 3.08 และหลังการทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 4.27 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ 1 ด้านที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา มีคะแนนเฉลี่ยก่อนทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 3.09 และหลังการทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 4.25 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ 2

ด้านที่ 2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ กับ ด้านที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 3.11 กับ 3.10 และหลังการทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 4.28 กับ 4.27 ตามลำดับ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ 3 และ ด้านที่ 1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนครูจัดการเรียนที่เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 3.13 และหลังการทดลองใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเท่ากับ 4.08 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดดังตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาศมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูกลุ่มทดลองเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมใน

แนวทางการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		Mean Different	t	Df	P
	Mean	S.D.	Mean	S.D.				
1) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียนครูจัดการเรียนที่เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน	3.13	0.79	4.08	0.79	0.95	3.72	8	.00*
2) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	3.11	0.78	4.28	0.71	1.17	8.11	8	.00*
3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	3.13	0.82	4.15	0.74	1.02	6.60	8	.00*
4) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.10	0.74	4.27	0.71	1.17	5.32	8	.00*
5) มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน	3.13	0.82	4.27	0.71	1.14	6.43	8	.00*
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา	3.09	0.73	4.25	0.71	1.16	5.00	8	.00*
7) ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน	3.31	0.90	4.27	0.70	0.96	6.14	8	.00*
8) มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง	3.08	0.74	4.27	0.71	1.19	6.13	8	.00*
9) มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนและมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน	3.25	0.74	4.33	0.69	1.08	5.35	8	.00*
รวม	3.15	0.78	4.24	0.71		5.79	8	.00*

*p<.05

1.2) ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ครูและนักเรียน

จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการใช้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับครู แล้วให้ครูดำเนินการต่อในลักษณะวงจรเช่นเดียวกันครู พบว่า ครูมีความพึงพอใจในผลการดำเนินการวิจัย การแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากครูใน 8 วิชาตระหนักและรับรู้ถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการพัฒนาสมรรถนะขอครูผู้สอนครูทุกคนมีการร่วมมือกันช่วยกัน พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพผู้เรียน ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์ของครูนักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

“เหมือนเป็นการพัฒนาการสอนของตนเองมีการนำเทคนิคการสอนของแต่ละคนมา
ร่วมกันแสดงความคิดเห็น”

ครูวิทยาศาสตร์

“ทำให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดในรูปแบบต่างๆ มากกว่าการที่นักเรียนนั่งเรียนและ
ฟังที่ครูผู้สอนพูดอย่างเดียว ครูผู้สอนรู้จักนักเรียนมากขึ้นทำให้สามารถสร้างกิจกรรมที่พัฒนา
นักเรียน”

ครูสังคมศึกษา

“พอใจในวิธีการสอนแบบนี้รู้สึกว่ามีโอกาสได้มานั่งคุยกับเพื่อนๆครูทำให้สามารถ
วางแผนวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนานักเรียนได้”

ครูภาษาไทย

“ในช่วงเวลาสอนก็พยายามถามตอบให้เด็กได้แสดงความคิด ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ให้
เด็กที่เก่งสอนเด็กที่อ่อน”

ครูคณิตศาสตร์

“ชอบวิธีการสอนแบบนี้เพราะสนุก ไม่น่าเบื่อ มีกิจกรรมให้ทำตลอดเวลา และงานที่ได้รับ
มอบหมายก็น้อยลง”

นักเรียนชั้นม.2/10 เลขที่ 1

“มีกิจกรรมให้ทำตลอดทั้งคาบ ไม่ว่าง ตื่นเต้นเวลาครูถาม ทำให้ต้องเตรียมตัวล่วงหน้า ก่อนที่จะเรียน”

นักเรียนชั้นม.2/10 เลขที่ 14

“ชอบการทำงานเป็นกลุ่มเพราะเหมือนมีการแบ่งหน้าที่กันทำงานและทำให้เรารู้สึกมีส่วนร่วมในการเรียน มีความรับผิดชอบมากขึ้น”

นักเรียนชั้นม.2/10 เลขที่ 19

“บางทีก็ยังไม่เข้าใจในเนื้อหาบางอย่าง อยากให้ครูสอนเพิ่มเติมเพราะเวลาที่เพื่อนออกไปอธิบายฟังไม่ทัน”

นักเรียนชั้นม.2/10 เลขที่ 24

จะเห็นได้ว่า ผลของการวิจัยเชิงปฏิบัติตามแนวทางที่ได้วางไว้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในตัวครูและนักเรียนสะท้อนได้จากบทสัมภาษณ์ การสังเกตของผู้วิจัยซึ่งพบว่าครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มมากขึ้นและยังทำให้เกิดการเรียนรู้จากตัวบุคคล เกิดความสนิทสนมกันทำให้มุ่งมั่นในการร่วมกันพัฒนานักเรียนมากยิ่งขึ้น